

לשוב אל העור. חודש אייר

1. הקצה הפרימיטיבי של החוויה

הרובד הקדום ביותר של החיים הנפשיים – רובד של חוויות חושיות קדם-מילוליות – אותו הוא מכנה אוטיסטי – מגעי. חוויות אלה הן שקובעות את התחושות של קיום או היעדר תיחום, של המשכיות או סכנת התפוגגות, של חיוניות או קיפאון מתוך אימה. אוגדן – אחד המחברים רבי ההשפעה ביותר בפסיכואנליזה בת-זמננו, ממעצבי הגישה האינטרסובייקטיבית – מתאר במפורט ובכישרון ספרותי את עבודתו האמיצה עם עולם חווייתי זה. (על תומאס אוגדן, פסיכואנליטיקאי, סאן-פרנציסקו)

2. החיים והמוות ביד הלשון והעין

רב אמר תשעים ותשע אחוז מתים בעין הרע, ואחד מיתת אדם (בבא מציעה כז, א)

3. אלימות מילולית

כל דבר המסור ללב נאמר בו ויראת מאלוהיך. אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחאי גדול אונאת דברים מאונאת ממון שזה נאמר בו ויראת מאלוהיך וזה לא נאמר בו ויראת מאלוהיך. ורבי אלעזר אומר זה בגופו וזה בממונו. רבי שמואל בר נחמני אמר זה ניתן להישבון זה לא ניתן להישבון. תני תנא קמיה דרב נחמן בר יצחק כל המלבין פני חברו ברבים כאילו שופך דמים (בבא מציעא נח, ב)

4. פגיעה בצלם ובדמות

לא תלך רכיל בעמך לא תעמד על דם רעך אני ה': ירצה, כי רעך הוא בדמותי וצלמי, ונמצא כי השופך דם רעהו, כביכול, כאילו ממעט דמות העליון. וז"ש אני ה' (שער הפסוקים, קדושים, האר"י ז"ל).

5. שבע נגעים

א"ר שמואל בר נחמני אמר רבי יוחנן על שבעה דברים נגעים באין על לשון הרע ועל שפיכות דמים ועל שבועת שווא ועל גילוי עריות ועל גסות הרוח ועל הגזל ועל צרות העין (ערכין טז, א)

לשון הרע

גילוי עריות

גזל

שבועת שווא

שפיכות דמים

גסות הרוח

צרות עין

6. שלושה שלבי הטיפול בשבת

נשמה יתרה תיקון בעצמו, לבוש נאה תיקון בבגדו, הכנת הבית תיקון הבית

7. מעצב לכעס

אחר כך, גזל אלוהים גם את אחותי.... המועקה הולידה שנאה, והשנאה הולידה סלידה, והסלידה הולידה מרד... אחרי שנים רבות, התחלתי להרגיש בתוכי צמיחה של כוחות חדשים, כוחות של פיוס ושל אהבה. (האם יש סיכוי לאהבה, דוד בן יוסף, עמ' 86)

8. מקומו של הגוף בטיפול

1. "מובלעים הם בתוך הגוף וכוחותיו הגשמיים והמוגבלים, ניצוצי אורה עליונים ונשגבים, מעצם השמים לטוהר, והם הם המתבלטים בכל התעררותא דלתתא, ונותנים אומץ עליון להאורה הרוחנית השמימית הרחבה". (שמונה קבצים א, תשפו).
2. כבר אריך פרום בשנות 1951 מתאר את "השפה שנשכחה" כלשון הסמלים בדיוק כמו שזה מופיע בחלומותינו, "לשון שבה מובעות חוויות פנימיות, הרגשות ומחשבות כאילו היו חוויות תחושתיות, מאורעות בעולם החיצון. זוהי שפה בעלת היגיון שונה מן המקובל בשעות היום, היגיון שהמושגים השולטים בו אינם מושגים של חלל וזמן אלא של עוצמה פנימית ושל סמיכות (intensity)..."